

Verslag

Verslag bijeenkomst d.d.	24 oktober 2018
Opgesteld door	Rene Verhagen
project	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
betreft	Afronding/vervolg onderzoeksvragen
Aanwezigen	Jeroen Bredenbeek en Daphne Flierman (Staatsbosbeheer) Michiel Poolman en Mark Zekhuis (Landschap Overijssel) Marieke Creemer en Martin Vossebeld (Provincie Overijssel) René Verhagen (Bosgroep NON)
Kopie aan	Gerben Tromp en Petra Schep (Waterschap Drents Overijsselse Delta)

Voorstelrondje

Kort voorstel rondje. Marieke geeft aan dat er vanuit de provincie budget beschikbaar is voor soortspecifieke maatregelen. Zij vraagt allen aandacht te hebben voor het meekoppelen van kansen voor soorten bij de verdere uitwerking van het inrichtingsplan.

Waterschap DOD is niet aanwezig bij dit overleg. Voorheen waren zij trekker van de kennisvragen; dit stokje hebben zij in juli 2018 overgedragen aan de provincie.

Aanleiding

Aanleiding voor dit overleg vormt de afronding van een aantal onderzoeken. Doel is om gezamenlijk af te stemmen welke vervolgacties hierop ondernomen moeten worden. De volgende onderwerpen worden besproken:

1. In het N2000-beheerplan voor Uiterwaarden Zwarte water en Vecht zijn een aantal onderzoeksvragen benoemd.
 - M1 en M3: Onderzoeksopgave herstel hydrologie;
 - M9: Onderzoeksopgave herstel morfodynamiek Stroomdalgrasland.

Door KWR is in juli 2018 het laatste rapport opgeleverd. Dit was de afsluitende rapportage van een drietal rapportages waarin heeft KWR de kennis m.b.t. hydrologische randvoorwaarden van de inundatie-afhankelijke habitattypen beschreven heeft. Het laatste rapport betreft een beschouwing van resterende kennisleemtes. Hierin zijn ook een aantal aanbevelingen opgenomen om in deze kennisleemtes te voorzien. Besproken zal worden in hoeverre deze kennis noodzakelijk is voor de inrichting en beheer van het N2000-gebied. Zo ja, hoe moet invulling worden gegeven aan de onderzoeken, voorzien lopende acties hierin al, dan wel moeten hierop nog aanvullende acties worden ondernomen

2. In het beheerplan is voor H3150: Meren met Krabbenscheer een uitbreidingsdoelstelling benoemd. Vanuit deze opgave is het noodzakelijk om te onderzoeken waar potenties liggen om dit habitatype tot ontwikkeling te brengen. Hieraan gaat echter de vraag vooraf of ontwikkeling van dit habitatype wel een reële opgave is voor Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.
3. Daarnaast is een onderzoek afgerond naar de meerwaarde van uitmijnen voor de ontwikkeling van Kievitsbloemhooiland. Deze vraag kwam voort uit het Ontwerp-Inrichtingsplan (RHDHV, okt 2017). De laatste stavaza met betrekking tot de rapportage over het uitmijnen wordt gedeeld.

M9: Morfodynamiek Stroomdalgrasland

De oorspronkelijke vraag (zie blz 52 gebiedsanalyse) was om te analyseren of er zandsedimentatie optreedt door de ontstening (in het kader van de KRW) van de oevers op de bestaande locaties met stroomdalgrasland. Een eerdere rapportage naar de effecten van de ontstening door Waterschap Drents-Overijsselse Delta) beperkte zich tot de KRW-doelen zoals ontwikkeling van de onderwateroever, en had daarom geen relevantie voor de stroomdalgraslanden. Door KWR is niet de sedimentatie als gevolg van ontstening onderzocht, maar in plaats daarvan is gedetailleerd onderzocht of verzuring van de stroomdalgraslanden wel aan de orde is. Sedimentatie is belangrijk vanwege het

tegengaan van verzuring. Daaruit is gebleken dat er geen aanwijzingen zijn dat verzuring op dit moment een knelpunt is. Daarmee is er geen urgentie om maatregelen te nemen om extra sedimentatie op de groeiplaatsen van dit habitatype te bewerkstelligen. Uit de evaluatie van het waterschap is bovendien niet gebleken dat de uitgevoerde ontstening tot meer zandsedimentatie in de uiterwaarden leidde. De trend voor het habitatype Stroomdalgrasland is echter onduidelijk. Het advies is daarom om sedimentatie wel op te nemen in de monitoring. Dit wordt meegenomen in de PAS-monitoring, waarbij met hoog-resolutie luchtfoto's zal worden gewerkt.

Binnen het programma ontwikkelopgave N2000 wordt het geraamde bedrag voor uitvoering van eventuele aanvullende ontstening (M10 in het beheerplan N2000) gehandhaafd. Mocht verzuring optreden dan kan er in ieder geval financiële ruimte om maatregelen uit te voeren.

De volgende paragraaf valt buiten het kader van dit overleg, maar is volledigheidshalve wel opgenomen

Landschap Overijssel geeft aan dat bij de Berkumerkolk, buiten het uitwerkingsgebied van het inrichtingsplan, nog restanten stroomdalgrasland liggen. Hier zouden maatregelen genomen kunnen worden om de kwaliteit van dit habitatype te verbeteren. Deze locatie is niet opgenomen in de huidige PAS-gebiedsanalyse. Op dit moment worden de PAS-gebiedsanalyses geactualiseerd. Om deze locatie daarin op te kunnen nemen kan een wijzigingsverzoek in gediend worden.

Besproken wordt dat LO een korte tekst aanlevert bij Marieke met een onderbouwing van de voorgestelde maatregelen voor deze locatie, zodat Marieke kan beoordelen of het zinvol is om voor deze locatie een wijzigingsverzoek in te dienen.

Conclusie: Verzuring is op dit moment niet aangetoond. Dit lijkt momenteel geen beperkende factor te zijn voor stroomdalgraslanden. Vanuit de PAS-monitoring wordt de trend voor de stroomdalgraslanden gevolgd. Dit is voldoende. Op dit moment zijn geen aanvullende acties hierop noodzakelijk. Er wordt niet verder ontsteend t.b.v. stroomdalgrasland.

H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

In het N2000-beheerplan is aangegeven dat de waterkwaliteit en waterdiepte vermoedelijk knelpunten zijn voor de ontwikkeling van dit habitatype. Voor dit habitatype geldt echter wel een uitbreidingsdoelstelling.

Krabbenscheer kwam vroeger op meerdere plekken voor in de uiterwaarden. Of daarmee ook het habitatype voorkwam is onbekend. Op de huidige locatie van het habitatype is de krabbenscheer uitgezet. Ook op andere locaties is Krabbenscheer wel uitgezet. Krabbenscheer lijkt het dan op zich wel goed te doen.

Echter, om te spreken van het habitatype moeten ook andere kenmerkende soorten aanwezig zijn; de kenmerkende fonteinkruiden zijn niet of nauwelijks aanwezig in de uiterwaarden. Eerder heeft het waterschap al aangegeven dat de waterkwaliteit van de rivier volstrekt onvoldoende is voor dit habitatype. Door Piet Bremer van de provincie is aangegeven dat de morfologie van de kolken en poelen in de uiterwaarden mogelijk eveneens een oorzaak kan zijn dat dit habitatype niet voorkomt. Aanpassing van de hydromorfologie van bestaande kolken of het aanleggen van ringwallen rondom om de inundatie te beperken is vanuit cultuurhistorisch perspectief niet gewenst. Landschap Overijssel geeft aan dat er mogelijk in deelgebied 2 potenties zijn om dit habitatype te ontwikkelen door een dichtgeschoven kolk weer open te graven. Dan kan de hydromorfologie aangepast worden aan de eisen van H3150. Aanleg van een dergelijke kolk die is afgeschermd is van rivierwater past echter niet binnen de beoogde inrichting voor dit deelgebied.

De verwachting van de aanwezigen is dat er voor de bestaande kolken eigenlijk geen geschikte locaties zijn voor uitbreiding van dit habitatype in de uiterwaarden. Ook omdat als gevolg van de inrichtingsmaatregelen uit het inrichtingsplan in veel gebieden de inundatieduur/-frequentie (in de winterperiode) vergroot wordt. De potenties voor dit habitatype gaan daarmee verder achter uit. Op basis van ervaringen met uitzetten van Krabbenscheer is de verwachting dat deze soort het wel redt in de uiterwaarden; voor andere kenmerkende soorten van het habitatype zoals fonteinkruiden is de verwachting dat de waterkwaliteit onvoldoende is, en daarmee ook bij introductie geen volwaardige representatie van het habitatype tot ontwikkeling zal komen. Bij alle aanwezigen overheerst bovendien het gevoel dat het belangrijkste is dat het systeem op orde moet zijn; het moet geen tuinieren worden om het habitatype maar tot ontwikkeling te brengen.

Afgesproken wordt dat Martin de waterkwaliteitsgegevens van het rivierwater opvraagt bij Petra Schep van het waterschap en/of Jan Henk Schutte van Landschap Overijssel. Op basis daarvan kan vervolgens beoordeeld worden of

(incidentele) inundatie met rivierwater inderdaad een bottleneck is voor dit habitatype. Een uitgebreid onderzoek naar de waterkwaliteit en morfologie van de kolken wordt door de aanwezigen als weinig zinvol beoordeeld. In het N2000-gebied Rijntakken zal wel onderzoek gestart worden naar de potenties voor ontwikkeling van dit habitatype. De kennis die hieruit voortkomt kan te zijner tijd gebruikt worden om de situatie voor Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht nog eens te evalueren.

Conclusie: Potenties voor ontwikkeling van dit habitatype wordt op basis van gebiedskennis door de aanwezigen ingeschat als nihil. Beschikbare waterkwaliteitsdata worden volledigheidshalve nog eens beoordeeld. Een uitgebreid onderzoek naar de waterkwaliteit en hydromorfologie van de kolken wordt als niet zinvol beoordeeld.

De ontwikkeling van de vegetatie in de kolk waar dit habitatype nu aanwezig is zal worden gevolgd door middel van de reguliere monitoring. Daarmee wordt de vinger aan de pols gehouden voor wat betreft instandhouding van H350. N.B. N.a.v. de afspraken tijdens het overleg is bij dit verslag een korte analyse toegevoegd van de waterkwaliteit van de Vecht (zie bijlage).

Onderzoek uitmijnen

Door NMI is op basis van terugkoppeling in een eerder overleg op het concept-rapport de rapportage afgerond. Deze aanpassingen zijn bekeken door Martin en René en zijn conform de afspraken met LO en SBB. De definitieve rapportage is daarmee gereed.

De conclusie van dit onderzoek is dat er weinig verschil is tussen referentiepercelen en de agrarische percelen. De conclusie is dat met een beperkte verschraling de nutriëntengehaltes geschikt zijn voor de ontwikkeling van kievitsbloemhooilanden. Uitmijnen geeft ten opzichte van regulier verschralingsbeheer slechts een minimale tijdsinstaat (orde van grootte van enkele jaren) en heeft daarom geen meerwaarde. In het eerder al opgestelde beheer- en onderhoudsplan zijn de richtlijnen met betrekking tot verschralingsbeheer (overgangsbeheer) opgenomen.

Conclusie: Uitmijnen heeft geen meerwaarde t.o.v. regulierverschralingsbeheer en dit zal daarom niet worden toegepast.

Vervolg op kennisleemte KWR

Door KWR zijn een aantal kennisleemtes gesignaleerd m.b.t. inundatieregime en interne waterhuishouding. Bezien vanuit het hydrologisch beheer hebben we voldoende kennis en voldoende handvatten om het waterbeheer goed te sturen. De spreiding in inundatiefrequentie waarbij Kievitsbloemhooiland voorkomt is groot; de variatie in bodem en maaiveldhoogte binnen de uiterwaarden is bovendien ook groot; Daardoor is er ook niet sprake van één optimale situatie. Variatie in zowel de tijd als ruimte zijn onderdeel van het systeem.

Aandachtspunten voor de toekomst zijn wel effecten van het verhogen van de peilen in het IJsselmeer (waardoor inundatiefrequentie en –duur zullen toenemen) en inklinking van de bodem, met name in het noordelijke deel boven Hasselt. Vanuit de PAS-opgave is dit jaar op een aantal locaties in de uiterwaarden (en daarnaast ook binnendijs) gestart met monitoring van het grondwater. Deze monitoring is voldoende om de benodigde gegevens te verzamelen om inzicht te krijgen in de hydrologie van de uiterwaarden. Wat wel belangrijk is dat er een goede evaluatie komt van de verzamelde gegevens. Daarbij kan ook kennis ingebracht worden vanuit de monitoring in Natura 2000-gebied Rijntakken van de kievitsbloemhooilanden in de monding van de IJssel.

Door KWR is aangegeven dat er een kennisleemte is met betrekking tot het belang van sedimentatie voor kievitsbloemhooiland. Onduidelijk is in hoeverre er nu nog echt slibafzetting plaats vindt; in het veld wordt na inundatie soms een heel fijn en dun afgezet laagje waargenomen. Dit zal met hoog resolutie-luchtfoto's die vanuit de PAS-monitoring gemaakt worden niet waargenomen kunnen worden. Voor echte zandafzetting is het noodzakelijk om hoge pieken in het rivierpeil te hebben.

Sedimentatie is gekoppeld aan inundatie. De relatie tussen inundatie en populatiedynamiek van kievitsbloem is onbekend, en welke rol slibafzetting daarin speelt. Door KWR is aangegeven dat sedimentatie een proces is dat op zeer lange tijdschalen (orde van grootte van honderden jaren) inwerkt, terwijl andere effecten van inundatie op een korte tijdschaal werken. Onderzoek naar sedimentatie levert voor de korte termijn geen meerwaarde op voor beheer of de inrichting van de gebieden. Een aandachtspunt is dat zomerinundatie mogelijk een meerwaarde heeft voor instandhouding van kievitsbloemhooiland. Er zijn nog enkele plekken die onder invloed staan van eb- en vloed (d.w.z. delen die niet afgeschermd worden van de rivier door grondwallen of zomerkades), en waar ook kievitsbloemhooilanden voorkomen. Hieruit kan mogelijk afgeleid worden wat het belang is van sedimentatie voor

Kievitsbloemhooiland. Dergelijke locaties zijn niet meegenomen in het hydrologisch meetnet. Bij de uitwerking van de gegevens is het wel belangrijk om dergelijke locaties als een apart onderdeel in de analyse mee te nemen.

Vanuit de PAS-monitoring wordt de hydrologie van de uiterwaarden beter in beeld gebracht. Daarbij is het noodzakelijk dat de relatie gelegd kan worden tussen inundatie- en grondwaterregime met de vegetatie-ontwikkeling. Vegetatie-gegevens worden verzameld in het kader van de SNL-monitoring. Dat wil zeggen 1x per 6 jaar monitoring van de typische soorten van de SNL-beheertypen en 1x per 12 jaar een complete vegetatie-kartering. Vanuit de PAS wordt de vegetatie in een aantal pq's gevolgd. Deze zijn gekoppeld aan de peilbuizen. Onduidelijk is hoe vaak en hoe gedetailleerd deze pq's opgenomen worden. Marieke gaat navragen wat er vanuit de PAS-monitoring exact aan vegetatie en flora-gegevens verzameld wordt.

Door Jeroen Bredenbeek (SBB) en Piet Bremer (Provincie Overijssel) wordt al een aantal jaren een monitoring uitgevoerd waarbij individuele kievitsbloemen worden gevolgd. Daarbij worden onder andere de bloei en zaadzetting gevolgd. Dit geeft inzicht in de vitaliteit van de populatie. Dit onderzoek heeft nu echter geen officiële status; het wordt "erbij gedaan" als daarvoor tijd overblijft. Indien blijkt dat deze monitoring een belangrijke meerwaarde heeft t.o.v. de monitoring vanuit de PAS is het belangrijk om dit een officiële status toe te kennen, zodat het gecontinueerd wordt en ook elk jaar volledig wordt uitgevoerd. Marieke bespreekt dit met Piet.

Bij evaluatie van de monitoringsgegevens is het belangrijk om specifiek aandacht te schenken aan de impact van zomerinundaties op de instandhouding van kievitsbloemhooilanden.

Conclusie: Aanvullende onderzoeken op de PAS-monitoring zijn niet nodig vanuit het perspectief van inrichting en beheer van het gebied. De verwachting is dat de PAS-monitoring en overige peilbuizen in het gebied voldoende informatie opleveren om te zijner tijd een goede analyse te kunnen maken. Het is daarbij belangrijk dat een goede relatie gelegd kan worden tussen de hydrologie en veranderingen in de vegetatie.

Een belangrijk onderwerp voor de evaluatie is de impact van zomerinundaties op kievitsbloemhooiland. Hiervoor zijn de percelen die voor "eb en vloed" liggen zeer geschikt. Uit een combinatie van hoogtekarten, rivierpeilen (worden bijgehouden door Rijkswaterstaat en Waterschap) en extrapolatie van grondwaterstanden, kan afgeleid worden hoe vaak deze delen inunderen in de zomer. Vegetatiepatronen kunnen vervolgens hiermee vergeleken worden.

Aanvullend op het overleg:

Nagevraagd is wat gemeten wordt in de pq's vanuit de PAS-monitoring. In dit meetnet zijn 5 bestaande pq's vanuit het Landelijk Meetnet Flora opgenomen; daarnaast zijn 10 nieuwe pq's geplaatst. Elk pq heeft een omvang van 2x meter. De pq's worden 1x per drie jaar opgenomen; de eerste opnames zijn voorzien voor 2020. In deze pq's worden opgenomen:

- *De bedekking (totaal en per structuurlaag);*
- *Alle hogere planten inclusief hun presentie (m.b.v. Londo-schaal);*
- *Mossoorten worden ook meegenomen.*
- *Biomassa-productie wordt niet meegenomen.*

Met deze pq's wordt de ontwikkeling van de vegetatie als geheel in beeld gebracht. Op basis daarvan kan beoordeeld worden hoe het habitatype zich in kwalitatieve zin ontwikkelt. Vanuit de kennisleemtes van KWR is het gewenst dat ook breder wordt gekeken naar de impact van de hydrologie op de vegetatie. Omdat alle soorten opgenomen worden is het mogelijk om verschuivingen voor individuele soorten of clusters van soorten (bijv. grassen/kruiden, doelsoorten/verruigingssoorten; indicatief voor stagnerend water/meer inundatie) met elkaar te vergelijken en te koppelen met bijv. de peilbuismetingen of gevoerde beheer. Omdat het er vooral om gaat om robuuste veranderingen in beeld te brengen is de meetfrequentie van de pq's van 1x per 3 jaar voldoende; het doel is niet om jaarlijkse fluctuaties in de vegetatie onder invloed van weersomstandigheden of eenmalige langdurige inundatie in beeld te brengen.

De pq's geven veel gedetailleerde informatie van een klein oppervlakte; aanvullend kan gebruik gemaakt worden van informatie vanuit de SNL-monitoring (1x per 6 jaar flora; 1x per 12 jaar vegetatiekartering) om de informatie uit de pq's te vertalen naar een groter gebied. In de analyse zal moeten worden getoetst of de ontwikkeling in de pq's aansluit bij het algemene beeld van de vegetatie-ontwikkelingen bij de TBO's.

Marieke heeft met Piet het onderzoek besproken, waarbij individuele kievitsbloemen gevolgd worden. Conclusie uit dit gesprek is dat dit onderzoek te kleinschalig is, en gericht op slechts één soort, om van meerwaarde te zijn voor duiding van de kwaliteitsontwikkeling van het habitatype. Vanuit de PAS is er daarom geen meerwaarde om dit onderzoek een officiële status toe te kennen.

betreft: afronding onderzoeksvragen

Rondvraag

Geen opmerkingen of aanvullingen.

betreft: afronding onderzoeksvragen

Actielijst

Omschrijving actie	Actie door	Resultaat
Opvragen waterkwaliteitsgegevens rivier bij Petra Schep en/of Jan Henk Schutte	Martin	Waterkwaliteitsgegevens Overijsselse Vecht verkregen en geanalyseerd. Als bijlage opgenomen in dit verslag; Van het Zwarte water zijn geen waterkwaliteitsgegevens beschikbaar.
Uitzoeken wat aan vegetatiegegevens verzameld wordt vanuit de PAS-monitoring	Marieke	Actie uitgevoerd. Resultaat opgenomen in dit verslag.
Bespreken met Piet meerwaarde van opnemen monitoring individuele kievitsbloemen	Marieke	Actie uitgevoerd. Resultaat opgenomen in dit verslag.

Bijlage 1: Korte beoordeling waterkwaliteitsgegevens Vecht

Data van meetpunt 3LVE85 (ten oosten Zwolle, ter hoogte van De Broekhuizen);
Periode: 2007 t/m 2018, maandelijks 1 meting;

Tabel 1: samenvatting van enkele relevante parameters (z.g.= zomergemiddelde). Voor vergelijking zie ook tabel 2.

	NO _x	NH _x	N _{tot.}	P _{tot.}	SO ₄
Min.	0.11	0.1	1.14	0.05	27
Max.	7.7	1.3	10	0.56	68
Gemiddelde (jaarrond)	3.1	0.37	4.8	0.19	48.6
KRW-Streefwaarde laagveenplassen *	< 1 (z.g.)		< 1 (z.g.)	< 0,1 (z.g.)	50 tot 100 (90-percentiel)

* Hierin komt H3150 veelvuldig voor. In het rivierengebied komt de associatie met Groot blaasjeskruid voor. Deze is waarschijnlijk iets minder kritisch m.b.t. de waterkwaliteit (zie ook tabel 2), maar liggen in min of meer dezelfde orde van grootte. Voor deze globale analyse is daarom uitgegaan van deze normen.

Tabel 2. Gemiddelde waarden en grenswaarden voor oppervlaktewaterkwaliteit (beiden in mg/l) van de belangrijke waterkwaliteitsparameters voor kenmerkende plantensoorten van het kikkerbeet-verbond.

- = onbekend. (Bron: Witteveen & Bos, 2007, op basis van Bloemendaal en Roelofs, 1988).

	Krabbescheer		Groot blaasjeskruid ¹		Kikkerbeet ¹		Glanzig fonteinkruid ¹	
parameter	gemiddelde	grens	gemiddelde	grens	gemiddelde	grens	gemiddelde	grens
sulfaat		48	± 70	-	± 70	-	± 70	-
sulfide		0,16	-	-	-	-	-	-
fosfaat		0,16	0,39	1,5	0,17	1,5	0,17	0,86
nitraat								
ammonium		0.14	-	-	-	-	-	-

* in het bodemvocht. Sulfide komt alleen onder anaerobe omstandigheden in de bodem voor.

Analyse:

Het fosfaatgehalte ligt ruim boven de streefwaarden voor laagveenplassen. Slechts enkele metingen liggen onder deze grenswaarden. Deze grens is echter aanzienlijk lager dan de grenswaarde voor individuele, kenmerkende soorten (zie tabel 2). Volgens deze waarden voldoet fosfaat in het zomerhalfjaar wel aan de gemiddelde waarden waarbij deze soorten voorkomen. In de winter zijn de gehalten P-totaal in de rivier beduidend hoger; er is sprake van een duidelijk seizoensritmiek. De grenswaarden uit tabel 2 wordt niet overschreden.

Deze seizoensritmiek is ook terug te vinden bij stikstof. De gehalten totaal-stikstof zijn daarbij zeer hoog in de winterperiode (regelmatig meer dan 8 mg/l). In de zomer dalen de gehalten tot 2 - 2,5 mg/l. Een groot deel van het stikstof bestaat jaarrond uit anorganisch N dat direct door planten opgenomen kan worden; het grootste aandeel heeft NO_x. Echter, een aanzienlijk deel bestaat uit NH_x wat in hoge concentraties toxisch is voor krabbenscheer en waarschijnlijk ook de andere kensoorten van H3150. Met uitzondering van de maanden mei t/m september is NH_x in de rest van het jaar in hoge concentraties aanwezig.

Het rivierwater bevat jaarrond beperkte gehalten sulfaat, die binnen de bandbreedte voor laagveenplassen vallen (tabel 1).

De kwaliteit van het rivierwater is dusdanig dat met name input van (anorganisch) stikstof bij inundatie een bottle-neck vormt. De N-gehalten liggen vele malen (8 tot 10x) boven de streefwaarde voor laagveenplassen; . In geval van winterinundatie is daarbij tevens sprake van aanvoer van fosfaat, zodat er zowel N als P wordt aangevoerd waarvan vooral eutrofe soorten zullen profiteren. In een groot deel van het jaar (m.u.v. de zomermaanden) zijn de NH_x-gehalten daarbij toxisch voor krabbenscheer (en andere kensoorten van H3150).

Conclusie:

Op basis van deze beperkte analyse is de conclusie dat de huidige kwaliteit van het rivierwater volstrekt onvoldoende is voor de ontwikkeling van H3150 in het buitendijkse gebied van Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Het voorstel daarom is de onderzoeken, die ter onderbouwing van de uitbreiding van het habitat Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden nodig zijn, niet uit te voeren.